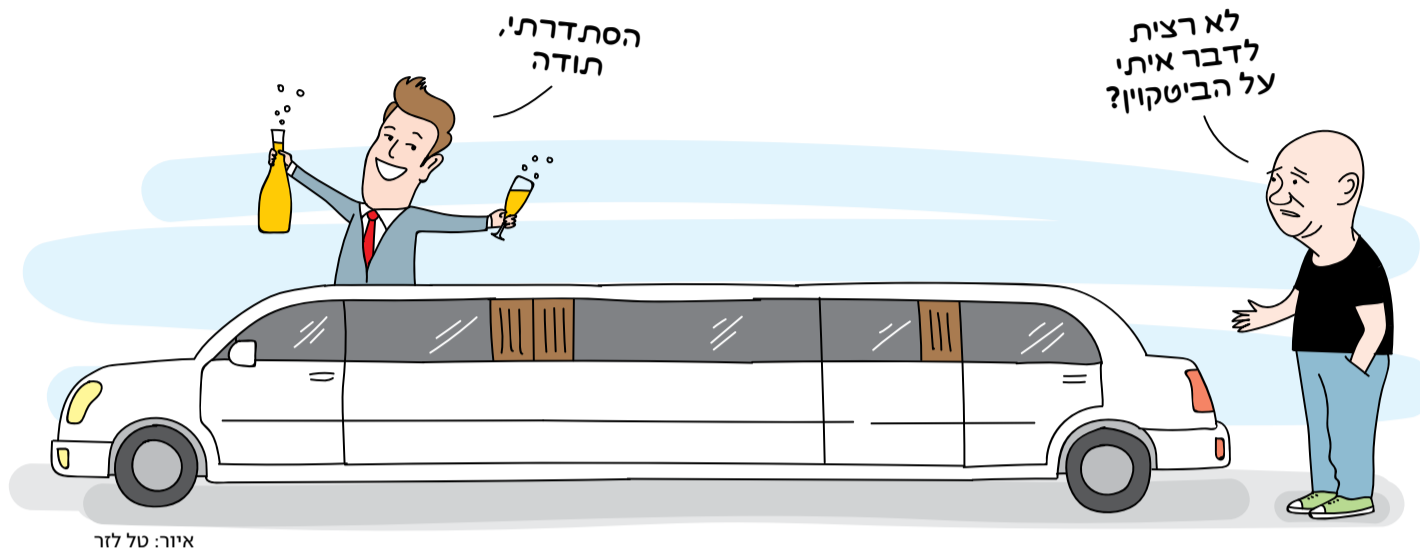

יאיר ניצני מרים גבה

איור: טל לזר

מאני טיים

העובדה שאני לא מבין כלום בתחום ההייטק לא סותרת את זכותי לקטר על מיזמים שהצליחו

בחזרה למשפחה. בשבוע שעבר, כבר מצווה משי-פחתית שלוותה בהדלקת נרות חנוכה, ניגשה אלי דודה שולה. היא נראתה עליזה ומטופחת מהרגיל, לבושה היטב ומעוטרת ביהלומים. "מצטער שלא הצלחתי לפגוש את הבן שלך, זה לא הסתדר", אמרתי לה. "אולי אפשר להציע לו כרטיסים לפסטיגל כפיצוי?" התבררתי. "אל תרגיש לא נעים, הכל יצא לטובה", אמרה שולה, והצביעה על בחור מצודר שעמד לא רחוק ושוחח בבדיחות הדעת עם שתי בחורות טובות מראה. זה היה הבן שלה עידו, שצמח להיות גבר צעיר וכבר לא מחוצ'קן, חתיך לבוש היטב ומלא ביטחון עצמי.

"העניין שהוא רצה להתיעץ איתך עליו לפני שנתיים זה הביטקוין", אמרה שולה במבט שהיתה בו יותר ממשמעות אחת. "שמעת על הביטקוין?" הנהנתי בחיוב, מקווה לא לשמוע את מה שחשבתי שאני עומד לשמוע. "עידו היה מהראשונים בעולם שנכנסו לעניין של הביטקוין, ורצינו להציע לך להיכנס איתנו כשותף בהשקעה. אבל אתה הרי פוסל כל דבר, ואחרי שהתחמקת מהפגישה החלטנו ללכת על זה לכה, משכנו את כל החסכונות שלנו וקנינו ביטקוין בכמה מאות אלפי שקלים".

הרגשתי שהדם עווב לי את הגוף והפנים שלי נהיות יותר לבנות מהכיפה של חתן בר המצווה. מיהרתי להתיישב כדי לא להתעלף. "כפי שאתה בטח יודע, זו היתה החלטה די נבונה. קנינו עכשיו שתי דירות חדשות ברוטשילד, ובשבוע הבא אני חנו נוסעים למלדיביים לנוח קצת. היתה לנו שנה מאוד אינטנסיבית. ומה אצלך?"

הרגשתי שיד ימין שלי זזה באופן בלתי רצוני, והשפה התחתונה רועדת מרוב לחץ. חתן השמחה התחיל לקרוא את הדרשה, ולי היה חשק שיקראו עלי קדיש. בדרךנו לחניה, דודה שולה ושאר משפחת ביטקוין נעצרו ליד מכונת יגואר נוצצת. בקול חלוש ביקשתי מעידו להיפגש איתי כשהיה לו זמן. יש לי מיזם משותף שחשבתי להציע לו, וגם לשמוע ממנו בהזדמנות קצת הסברים על הביטקוין הזה. "בשמחה", הוא ענה לי, "אני אבקש מאמא שתקבע לנו קפה מתישהו. ואני רואה שאתה עדיין עם היונדאי".

yairn@israelhayom.co.il

פר מדברת על זה שההשקעה הכי טובה זה ביטקוין, אבל זה כבר לא הזמן להיכנס כי כל טמבל כבר שמע על זה וזה בטוח יירד. מצד שני, מאז שהקופאית אמרה את זה עברו שלושה שבועות, והביטקוין רק המשיך לעלות. גרוע מזה, כל ניסיונותי להבין מה זה ביטקוין עלו בתוהו. הסבירו לי שזה מטבע וירטואלי שאי אפשר לאחוז באופן ממשי. שזה עניין מופשט וכמעט פילוסופי, אבל עושים ממנו בוכטות ממש לא פילוסופיות. שכל אחד יכול "לכרות" ביטקוין, גם אם אין לו רישיון וקסדה עם פנס על הראש. שזו תוכנה שהמציא איזה יפני, שלא ברור אם הוא קיים בכלל. הפעם האחרונה שבה האמנתי ליפנים מסתוריים היתה כשקניתי לילדה טמגוצ'י, ואחרי שבוע שכחתי להאכיל אותו והוא נפטר וירטואלית מתת-זוונה ומשיברון לב. הווי כרון הטראומטי הזה לא עשה לי חשק לקפוץ על הטרנד הנוכחי, אבל הרגשתי שכאיש משפחה ואב בישראל אין לי ברירה אלא להשאיר את הרצונות האישיים בצד, להסתכל קדימה על התמונה הרחבה ולהסתער על הביטקוין למען עתיד ילדותי.

אני הרי לא רוצה למצוא את עצמי בעוד כמה שנים נבך ומושפל, כאיש האתמול שלא זיהה בזמן את התופעות והמגזמות בעולם, ועכשיו הוא עומד מול שוקת שבורה ללא מקצוע, פרנסה ופרוטה וירטואלית בכיס. תראו מה קרה למי שלא זיהה את הכישרון, ולא העביר את גל גדות אודישון. למי שהתעקש לרבוך בטלפונים של נוקיה, או לא סגר בזמן את חנות התקליטיים שלו בקניון.

רוצים דוגמה למישהו שלומד מטעות? תראו את שני האחים שהקימו את פייסבוק עם מארק צוקרברג ואז נזרקו על ידי מהחברה. הם למדו את השיעור. בכספי הפיצויים מפייסבוק רכשו מזמן הרים של ביטקוין, והיום הם מולטי-מיליונרים שגורמים לצוקרברג להיראות כמו דודה מיושנת עם הרשת החברתית הזאת. רשת שבה אנשים מבזבזים את הזמן על לעשות לייקים לנודניקים אחרים במקום לכרות כסף. הספקנים יגידו שהם לא מבינים איך משלמים בביטקוין בקיוסק, ואיך מצ'פרים אותו קבצן בצומת. שהדרך עוד ארוכה, ועם כל הכבוד לקדמה ולוירטואלי, מה שווה כסף אם אי אפשר לשלוף אותו באמצע בית הקפה כשהוא מגולגל לסטיפה עם גומייה, ולהוציא כמה שטרות ואת העיניים של שאר האנשים. ימים יגידו.

בשנים האחרונות אני מקבל מדי פעם פניות מחרים ומבני משפחה שמפצרים בי להיפגש עם צעיר כזה או אחר שיש לו רעיון מבריק לסטארט-אפ. מישוהו שחלם בלילה על אפליקציה שתשנה את העולם, או סתם רוצה שאני אקשיב ללהקה של חברתו נגנית היוקולילי, ואייעץ להם איך להפוך לביטלס הבאים.

לא ברור לי מה בדיוק האנשים הללו רוצים מחיי. כשי מדובר במיזמים מוזיקליים אני עוד יכול להבין, אם כי אני משתדל להימנע מהבעות עמדה בתחום המוזיקה. אני פשוט מפקח שאגיד שזה נשמע איום ונורא ועדיף לחברים לא לעזוב את הדיי ג'וב שלהם כמלצרים ופקידי שומה, רק כדי לגלות בהמשך שההרכב הפך להצלחה גדולה והוציא אותי טמבל. והיו דברים מעולם.

בענייני הייטק וטכנולוגיה, אני חש שאין לי הרבה מה לתרום. או שהרעיון מטומטם לגמרי, ושום עצה לא תעזור לו, או שהוא כל כך מבריק ומורכב טכנולוגית, שאני לא מבין מילה ממה שהבן ארם מרבה.

לכן, כשפנתה אלי דודה שולה – קרובה של אמא שלי שהקשר שלי איתה מתמצה בזה שהיא תמיד מבקשת ממני כרטיסים להצגות ילדים כאילו קוראים לי ציפי שביט – ואמרה שהבן שלה עידו רוצה לעניין אותי באיזה מיזם חדשני, חיפפתי אותה בתירוצים שונים.

העידו הזה שלה הוא מין גיק מחשבים מחוצ'קן ומעצי בן שמרבר לא ברור, ויש לו עודפי רוק בצירי הפה שקצת מגעילים אותי. ובכל המפגשים המשפחתיים בינינו, למרות שהוגש כיבוד איכותי, הוא הקפיד לאכול רק את הראש שלי, עם מושגים במחשבים כמו וירצ'ואל ריאליטי, בלוקצ'יין וביג דאטה, שבעיקר עשו לי חשק לתת לו ביג כאפה.

העובדה שאני לא מבין כלום בתחום ההייטק לא סותרת את זכותי לקטר על מיזמים שהצליחו, והכניסו רווחים עצום מים למי שנטל בהם חלק. בזמן האחרון כולם מדברים על המטבע הווירטואלי ביטקוין. כמו כולם, גם אני שמעתי על העניין, השתתפתי בדיונים באופן פעיל ותרמתי את הטייפיים שלי בנושא, תוך שאני לא מבין מילה ממה שמדברים. הביט היחיד שריבר אלי עד היום היה הביטלס, ואולי גם ביטר למון ואבי ביטה, מה שלא הפריע לי להתבאס מהטייפורים על אלה שהשקיעו בזמן ועשו מיליונים, ולכעוס על עצמי איך לא עשיתי את זה בעצמי. ואז מה אם עד לא מזמן בקושי ידעתי להבריל בין ביטקוין לביטוח לאומי.

כמו רוב בני האדם, כשמשהו חדש מגיע אני ספקן, פחדן ובטוח שמנסים לגנוב אותי. אני מאלה שנזכרים מאוחר ומבינים שמשוהו קורה כאן רק בשלב שבו גם הקופאית בסרי